

2x OK 9

Sig. Bohemica

Sig. voor de Tsjechische
en Slowaakse Landgenoten

ZPRAVODAJ

DECEMBER 1996

WISHING YOU ALL THE BEST IN THE NEW YEAR

VŠE NEJLEPŠÍ DO NOVÉHO ROKA

ALLES GUTE IM NEUEN JAHR

FELIZ PROSPERO AÑO NUEVO

НАИЛУЧШИЕ ПОЖЕЛАНИЯ В НОВОМ ГОДУ

MEILLEURS VOEUX POUR L'ANNÉE NOUVELLE

STICHTING BOHEMICA
POSTBUS 43535
2504 AM 'S-GRAVENHAGE

BANKRELATIE:

POSTBANK

GIRONR. 62 17 730

TELEFOONNR.:

070 - 3295990

FAXNR.:

070 - 3292400

inzerát:

Který slušný pán 65+, Čech-Slovák,
má zájem o přátelství, případně
vášnu známost s 65 ročnou Slovankou
příjemnej zábavněj povahy. Rád žije na
Slovensku. Značka: Nech nám mají naše
strany.

P.S.

Reakcie pošlite prosim na adresu:
Mw. E. Grofova
Schone van Bostoopgaard 57
3824 AC Amersfoort

Bohemica!

Veselé Tanecce a
šťastný nový rok.
Vám všem přeje

Mgr. Bohemian.

Jaroslav Vrchlický:

Vánoce

Hlas zvonů táhne nad závějí,
kde v dálce tiše zaniká;
Dnes všechny struny v srdci znějí,
neb mladost se jich dotýká.

Jak strom jen pohne haluzemi,
hned strásá ledné křišťály,
rampouchy se střech visí k zemi
jak varhan velké píšťaly.

Zem jak by liliemi zkvětla,
kam snůh pad, tam se zachytil;
Bůh úsměv v tvářích, v oknech světla,
a v nebi hvězdy rozsvítil.

A staré písně v duši znějí
a s nimi jdou sny jesliček
kol hlavy mé, jak ve závějí
hlas tratících se rolniček.

Můj duch zas tone v blaha moři,
vzdech srdcem táhne hluboce,
a zvony znějí, světla hoří -
Ó, vánoce! ó, vánoce!

(Ze sbírky Co život dal)

KRAJANSKÝ LIST

P R O S I N E C 1 9 9 6

REGISTERED BY AUSTRALIAN POST, PRINT POST APPROVAL PP 408225/00018
MĚSÍČNÍK ČESKOSLOVENSKEHO KLUBU V QUEENSLANDU

SBOHEM STARĚMU ROKU

Jaroslav Seifert

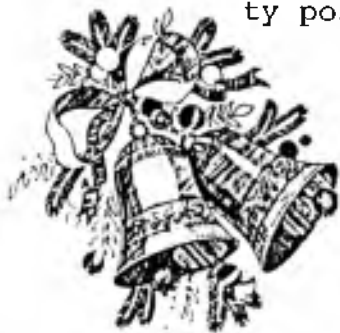
S obláčky hroznů šel jsem po cestách
a bezstarostně míjel Boží muka.
Leckde mě vítal pohostinný práh,
prostřený stůl a vlídná ženská ruka.

Na stole sklenka s vínem, chcete-li,
a něha v rukou, které podaly ji.
Obláčky hroznů lehce letěly
nad mojí hlavou. Jako v Itálii.

A pak jsem zvedl sklenku k přípitku.
Muž víno pije, žena jen ret smočí,
jako když sedá motýl na kytku.
Div na těch ústech nenechal jsem oči.

V životě věčně s něčím loučíš se
a zapomeneš už za prvním rohem.
Vztáhl jsem ještě ruku po číšce,
už ale jenom, abych tu dal sbohem.

Komu? A piják rychle vzpomíná,
komu dnes dáti dříve sbohem toto.
Sbohem, vy ústa vlhká od vína,
ty poslední a první moje noto!

Výbor Československého klubu v Queenslandu
přeje všem svým členům, příznivcům a krajanům
vánoční dny plné dobré pohody a do celého
příštího roku jen zdraví, radost, spokojenost,
úspěchy a dobré přátele!

Československá radiová skupina stanice 4EB přeje
všem svým posluchačům veselé Vánoce a šťastný
Nový rok.

Redakce Krajanského listu přeje krajanům hezké
vánoční dovolené a do všech dnů příštího roku
zdraví, sílu a upřímný smích....

EDMONTONSKÝ ZPRAVODAJ

České a Slovenské sdružení v Kanadě
Czech and Slovak Association of Canada

Společnost pro vědy a umění
Czechoslovak Society of Arts and Sciences

Tábor mládeže u Pocaterra Creek 1996

Letošní tábor 11.-22. srpna byl výroční - již desátý na tomto místě. V prvním turnusu bylo osm děvčat a pět chlapců; v druhém jedenáct děvčat a devět chlapců. Tentokrát účastníci byli nejen z Alberta (Calgary, Carvel, Edmonton, Okotoks, Drumheller) ale i z Britské Kolumbie (Maple Ridge, Coquitlam, Kamloops). Jako obvykle, po rozsvícení a snídani jsme 15-20 minut věnovali zákonům woodcraftu a diskusi o plánech pro den. Jednu změnu jsme však měli v druhém turnusu, kde byli nejen mladší ale i starší táborníci. Experimentně jsme skupinu rozdělili a starší chlapci a děvčata diskutovali zákony woodcraftu mezi sebou. Jejich diskusi vedl Ivo, zatím co já jsem hovořil k mladším. Jelikož se to osvědčilo, budeme v tom pokračovat.

Počasí bylo výborné s výjimkou druhého dne večer, kdy jsme přečkali silnou bouřku u krbu. Jinak si prakticky ani nekrápllo. Asi čtyři dny ráno jsme však měli mráz -2°C, což je v této nadmořské výšce celkem obvyklé. Během dne často bylo horko, takže účastníci skákali do potoka se ochladit.

Podnikli jsme několik výletů - pět do nových "lovišť" kde jsme ještě nebyli. První tábor vyrazil do Burstall Pass (2380 m). Pěkný rozhled zahrnoval i Mt. Assiniboine - známou pod jménem "Matterhorn of the Canadian Rockies". Pod průsmykem se odehrála sněhová bitva, zakončená klouzáním na sněhu. Druhý tábor se vydal k Watridge Lake a ku Karst Spring - údajně jednomu z nejsilnějších pramenů v Severní Americe. Byli jsme také v loukách nad stromovou hranicí v Marmot Creek Basin, jakož i v soutěskách Kings Canyon a Kananaskis Canyon. Kromě toho Karel, Veronika, Ivo, Tomáš, Iva, Pavla a Henry vyrazili na dvoudenní výpravu severně od Elbow Lake. Tvrdili, že nikde neviděli tolik květin jako v blízkosti Rae Lake. Stejná skupina vystoupila 21. srpna na Mt. Chester (3054 m). Mladší skupina dostala základní pokyny k lezení a zajišťování pomocí lana u Wasootch Slabs.

Vzhledem k tolika toulkám okolní přírodou nezbylo tentokrát moc času na ostatní táborovou činnost. Snažili jsme se využít skvělé počasí, které jsme měli

tento rok. Přesto jsme trochu stříleli lukem a vyšívali korálky; hrály se oblíbené hry, soutěžilo se v rozdělávání ohně, hovořilo se o orientaci ve dne i pod hvězdnou oblohou. Zpívali jsme večer u krbu a u ohně jsme tančili lidové tance. Bylo uděleno osm orlích per. Zahráli jsme si také na turisty a byli jsme se každý týden vykoupat v horkém bazénu v Kananaskis Village.

Závěrem bych chtěl poděkovat, všem kteří pomohli s organizací, kuchyní a programem - Karlovi Hofmanovi, Veronice Hurbišové, Ivo Neveselému a Pavlu Malkrabovi. Díky také Shawnovi, Tomášovi a Pavle za pomoc se stavbou a opravou tří tee-pee.

Zdeněk Fišera

Následující písnička byla složena během dvoudenní výpravy k Rae Lake sedmi účastníky: Veronika Hurbis, Iva Janiga, Tomáš Neveselý, Henry Jakl, Paula Urbanec, Ivo Neveselý a Karel Hofman k desátému výročí tábora.

DĚTSKÝ TÁBOR KANANASKIS (zkráceno)

(Refrain)

Dětský tábor v Kananaskis
pod štítý Skalístých hor
náčelníku Fišerovi
zpívá šťastný dětský sbor

Today we will climb a mountain
and tomorrow rest our feet
we will all end up with blisters
from the hiking in the heat

Some years we put up the sauna
and we go in for a steam
then we all run out like crazy
and do back flips in the stream

Fire is dying out too quickly
last night of the camp is near
we'll say good-bye to each other
so long, see you guys next year!

Nová aféra BIS – ředitel Devátý odstoupil Voliči se obrátili k senátním volbám zády

Předvolební bomba

Přesně týden před senátními volbami došlo k explozi.

Předseda Lidové strany Josef Lux vystoupil na veřejnost s konstatováním, že má důkazy, podle kterých byl sledován Bezpečnostní informační službou. Jeho vystoupení bylo nedramatické a přesvědčivé. Před dvěma roky sledovala BIS ředitele mezitím zkrachovalé Kreditní a průmyslové banky Moravce, s nímž mj. Lidová strana jednala o půjčce. Tím se J. Lux dostal o záznamů o sledování.

Poněvadž se jeho styky s Moravcem ukázaly jako irelevantní, byl vydán příkaz ke skartování tohoto materiálu. Skartován však nebyl. Při loňské aféře kolem BIS, vyvolané předsedou ODA Kalvodou, poslanecká komise však ve svazku tyto materiály nenašla. Jak se ukazuje, byly vyjmuty a nahrazeny jiným materiálem. Nyní se původní originály dostaly Luxovi do rukou a ten požaduje vyšetření, proč nebyly podle příkazu zkartovány a především proč byly vyjmuty a poslancům předloženy zfalšované stránky.

V. Klaus, který byl v době Luxova vystoupení v Grazu, se okamžitě vrátil, ale označil vše za pouhou lapálii. Na hlasy, požadující odstoupení dočasněho ředitele BIS Stanislava Devátého, odpověděl vedoucí grémium ODS prohlášením, že Devátý má jeho důvěru. Jenže právě tím šlápl vedle. Devátý byl jmenován vládou a musel své členství v ODS pozasta-

vit. Oba koaliční partneři ODS začali projednání a Devátý nakonec na svou funkci rezignoval.

Nebyl by to Miloš Zeman, aby se do věci nezapletl. Prohlásil, že se republika blíží policejní diktatuře a když ho prezident za to kritizoval, ohlásil, že má o tom 50 stran dokumentů, které mu předá. Zatím nepředal, protože prezident má chřipku. Ale i z řad vedoucích představitelů ČSSD je slyšet pochyby, zda jde o skutečné dokumenty či podstrčená falza.

Dvě odlišná kola voleb
To, co vzrušuje politiky, nevzrušuje příliš občany, spíše je to od zájmu o politiku odvrací. Připočteme-li k tomu ještě pochyby o smyslu senátu a nezvyklý systém voleb, byly prognózy o nízké volební účasti (odhady kolem 50%) pochopitelné. Skutečnost je však ještě daleka předčila. K urnám přišlo v 1. kole 35% voličů.

Jestliže V. Klaus prohlásoval, že senátní volby musí korigovat poslanecké volby před půl rokem, zdálo se, že výsledky 1. kola mu daly za pravdu. ODS ve většině volebních obvodů s převahou vedla, ve třech pražských obvodech získali její kandidáti dokonce přes 50% a byli tedy zvoleni (přímo zvolen byl také lidovecký kandidát v Brně, když kandidát ODS před volbami odstoupil). Sociální demokracie prošla do 2. kola pouze ve 46 volebních obvodech (ze zbývajících 77).

Vše tedy mělo rozhodnout

to, jak se zachovají voliči stran, jejichž kandidáti do 2. kola nepostoupili. Možná že rozhodující bylo stanovisko, které razil Josef Lux, že by senát neměl být jednobarevný a ovládaný tak jednou stranou. Na tom trval přes všechny pokusy V. Klause přimět oba menší koaliční partnery k dohodě o vzájemné podpoře. Odmítla ji i ODA, která s KDU/ČSL uzavřela už před volbami dohodu o podpoře společných kandidátů.

Výsledky 2. kola vyvrátily všechny spekulace o tom, že volby budou záležitostí dvou dominujících stran a že „malé“ strany jsou prakticky bez šance, na kterou jsme sázeli částečně i my. Nejlépe to vystihl titulky komentáře Petra Uhla v Právu: Všichni proti ODS.

ODS 32 senátorů
ČSSD 25 senátorů
KDU/ČSL 13 senátorů
ODA 7 senátorů
KSČM 2 senátoři
DEU 1 senátor
Nezávislý 1 senátor
Všichni jsou s výsledkem spokojeni
Stinnou stránkou 2. kola je skutečnost, že se ho zúčastnilo ještě méně voličů než před týdnem. To relativizuje slova V. Havla, že je s výsledkem velmi spokojen a že volby jsou důkazem, že „občané touto volbou přece jen dali najevo, že pochopili smysl Senátu“.

Za svůj úspěch mohou výsledky považovat především malé strany. Kalvodova ODA měla v 2. kole 7 kandi-

dátů a všichni byli úspěšní. Také KDU/ČSL s 13 získanými mandáty je s výsledkem spokojena. Spokojena je samozřejmě i KSČM, která se dvěma senátory těžko počítala. Navýsost spokojena je i ČSSD, zejména po chmurných perspektivách v 1. kole. A spokojenost vyjádřil i V. Klaus s odkazem na to, že koalice má v senátu většinu. Ke svojí předpovědi, že ČSSD skončí s jednicí-ferným počtem senátorů se nechtěl po volbách znát. ODS získala své postavení díky Praze, kde její kandidáti zvítězili ve všech obvodech s výjimkou jednoho, v němž vyhrál velvyslanec v USA M. Žantovský, kandidující za ODA.

„Na strece“ zůstal především spisovatel a velvyslanec ve SRN J. Gruša, kandidující za Cheb a poražený místopředsedou ČSSD P. Morávkem a dále několik exministrů ODS. Jedinou dosud neparlamentní stranou, která bude v Senátě zastoupena, je Demokratická unie. Kandidovala třebašského starostu, který byl původně členem ODS, ale když byl při komunálních volbách před dvěma roky zařazen na nevolební místo, ze strany vystoupil, kandidoval jako nezávislý – a vyhrál. Nyní tedy vyhrál i senátorské křeslo. Z nemnoha nezávislých kandidátů byl zvolen jen předseda odborů Richard Falbr v Mostě, kterého však podpořila ČSSD tím, že proti němu nepostavila protikandidáta.

Politická situácia na Slovensku

Do volieb v roku 1998 je ešte daleko, ale zdá sa, že jednotlivé politické subjekty nenechávajú nič na náhodu. A tak predsedovia Kresťanskodemokratického hnutia, Demokratickej strany a demokratickej únie podpísali v Bratislave zmluvu o vzájomnej spolupráci, ktorú nazvali modrá koalícia. Verejne sa v nej zaviazali doviesť Slovensko do NATO a EÚ. Ako sa vyjadril Ján Čarnogurský, čerstvý znovuzvolený predseda KDH mečiarov už určité obavy má, ale aby sa naozaj začal báť, musí táto modrá farba ešte viac zmocnieť.

Lenže Vladimír Mečiar sa báť zatiaľ naozaj nemusí. Podľa preiskumov verejnej mienky j jeho hnutie stále na čele, každý útok na jeho osobu mu naženie pár percent k dobru. A ak je tých útokov pomenej, vyťahuje pár tromfův z rukáva sám. Na pravidelnom novombróvom stretnutí so svojimi priaznivcami v bratislavskej športovej hale (o atmosfére na ňom píšeme inde) oznámil do auditória, že sa dovedel, že "prezident zavolať k sebe päť novinárov, kázať in vypnúť mikrofóny a povedal: Predseda vlády má mozgový nádor, je duševne chorý, lieči sa v Švajčiarsku a onedlho zomrie." Traja z týchto piati novinárov sú vraj ochotní toto dosvedčiť.

Masmédia mali opäť senzáciu. Začalo sa horúčkavité patranie, kto sú tí piati novinári. Podľa V. Mečiara sa stretnutie uskutočnilo 29. mája 1996 - a skutočne, v ten den sa uskutočnilo stretnutie prezidenta s novinármi, pravda - so siedmimi novinármi. Všetci siedmi ale svorne tvrdia, že sa tam o zdravotnom stave premiéra vôbec nehovorilo.

Kancelária prezidenta SR medzitým vydáva vyhlásenie, v ktorom označuje tvrdenia V. Mečiara na mítingu za lživé a vyzýva premiéra, aby predstavil údajných svedkov. V prípade, že tieto svedkovia existujú, je prezident pripravený okamžite abdikovať.

Tu reagoval V. Mečiar naozaj šikovne: Klamári sú novinári. Buď klamali, keď ho informovali o tomto

stretnutí, alebo klamú teraz, keď toto zapierajú. Kauza takto speje tam, kde skončili všetky ostatné podohné kauzy doteraz. Len "oklamany" premiér získal zas pár voličův a okolitý svet krúti hlavou. Reagoval aj úrad vlády: sledujúc kampaň proti predsedovi vlády si povedal, že čo je veľa, to je veľa. Odobral akreditáciu štyrom novinárom, ktorých informovanie považoval za neohjektívne. Novinárska obec na to pohrozila bojkotovním tlačových konferencií vlády. Hroziaci konflikt potom zažehnilo spoločné rokovanie, po ktorom úrad vlády zrušil "zrušenie akreditácie" a Slovenský syndikát novinárov sa zase zaviazal, že sám bude sledovať etiku informovania a v prípade jej porušenia sám vyvodí potrebné opatrenia.

Nie prave najlepšie vzťahy má predseda vlády V. Mečiar aj s čelnými Konferencie biskupov Slovenska (KBS). Celé to začali, akože ináč, biskupi, keď sa zastali prezidenta a vydali vyhlásenie, v ktorom apelovali na vládu a poslancov parlamentu, aby nehlasovali za novelizáciu toľko diskutovanej novelizácie Trestného zákona. Vrchol drzosti si však podľa Mečiara biskupi dovolili, keď nezverejnili súkromú korešpondenciu so Svätou stoliciou. De jure by o obsahu listov Svätého otca, ktoré adresoval "biskupom Slovenska", nemal vedieť nikto, okrem odosielaťa a adresáta. Na októbrovom mítingu HZDS v športovej hale na bratislavských Pasienkoch však aj napriek listovému tajomstvu prekvapil V. Mečiar svojich verných tým, že sa priznal, že pozná obsah týchto listov. O mesiac neskôr sa k tejto téme znova vrátil, keď sa sťažoval, že sa s ním cirkve nechce dohodnúť, a pritom "sa vedela dohodnúť a Mussolinim aj s Hitlerom. Ale za pravdu sa musíme postaviť aj proti otcovi biskupom".

Snahu vylepšiť nie práve najlepši imidž Slovenska prejavil v svojej návšteve Brusela prezident Michal Kováč. Predstavitelia Spoločného výboru Európskeho parlamentu vysoko vyzdvihli jeho

návštevu a ubezpečili ho, že rozhodnutie o rozšírení NATO a EÚ ešte nepadlo a že všetky štáty majú stále rovnaké šance.

Menej úspešný bol prezident so svojimi podaniami na ústavný súd, v ktorých spochybnil ústavnosť zmien Zákona o Slovenskej informačnej službe a Zákona o armáde SR. Najnovšími zmenami uvedených zákonov mu totiž bola odobraná právomoc vymenovávať riaditeľa SIS ale aj náčelníka generálneho štábu armády SR. Podľa ústavy má prezident právo vymenovávať "vyšších štátnych úradníkov". Skúmanie Ústavného súdu sa preto zameralo na objasnenie, kto je a kto nie je "vyšším štátnym úradníkom". Z rozhodnutia súdu mal asi najväčšiu radosť Ivan Lexá (riaditeľ SIS). Ukázalo sa, že nie je "vyšším štátnym úradníkom" a že teda naňho prezident "nemá". V prípade náčelníka GŠ zasa súd rozhodol, že jeho vymenovávanie musí ostať v právomoci prezidenta.

Zrejme fažko sa na súd dostane známy prípad zavlčenia M. Kováča ml. do cudziny. Súčasny vyšetrovateľ prípadu major Číž si k objasneniu predvolal Milana Kňažka. Tento sa zrejme stáva expertom na háklivé prípady (spomeňme jeho predvolanie pro vyšetrovaní odpočutého telefonického rozhovoru ministra vnútra Hudeka s riaditeľom SIS Lexom). Keďže v podobných situáciách sa M. Kňažko správa ako ryba vo vode, bolo dusno skôr majorovi Čížkovi. "Pám Kňažko mi povedal, že pokiaľ budú prípad zavlčenia prezidentova syna do Rakúska vyšetrovať samotní páchatelia únosu, nepovie nič", uvedol J. Číž.

Zasadanie parlamentu neprinieslo opäť žiadne kvapeniny. Nehol odvolaný žiaden minister, hoci minister kultúry ti už má poriadne nahnuté a jeho odvolanie je zrejme len otázkou času a vhodného dôvodu (nesmie to vyzerať akože pod nátlakom...). Aj ministerka školstva "prežila" pokus o vyslovenie nedôvery. Neuspel ani prezident, ktorý vrátil parlamentu na opätovné prerokovanie niekoľko sporných zákonov. Poslanci koalície ich schválili v

pôvodnej verzii...

Vzhľadom na to, že slovenských poslancův čakalo spoločné rokovanie s poslancami Európskeho parlamentu, nebolo prekvapením ani odloženie novely Trestného zákona na niektorú z neskorších parlamentných schôdzí - veď ak sa má tak skvalitniť, aby obstála v porovnaní s európskymi právnymi normami a odporúčaniami expertov pri Rade Európy, nie je doterajších oseu mesiacov od jej prvého schválenia v Národnej rade SR príliš dlhou lehotou...

Podľa novely zákona o veľkej privatizácii budú na budúci rok splatné dlhopisy občanův starších ako 70 rokov. Fond národného majetku to bude stáť asi 3 miliardy Sk. Strana demokratickej ľavice navrhovala variantne odškodniť občanův starších ako 60 rokov, to by ale stálo FNM až 9 miliárd Sk.

Fond národného majetku se pritom postaral o jeden z najväčších privatizačných škandálov. Táto len veľmi fažko kontrolovateľná inštitúcia, v ktorej - ale to už je normálne - chýbajú zástupcovia opozície, vzbudzuje už dlhší čas pozornosť netransparenčnosťou svojich privatizačných rozhodnutí. Podniky sa prevádzajú na neznáme, často krátko predtým založené spoločnosti o ktorých nie je jasné, kto je skutočným vlastníkom resp. či na to tá-ktorá spoločnosť vôbec má, splatí dlh v predpísanej lehote. Prítom sa privatizuje často za smiešne ceny.

Vrcholom bolo privatizovanie štátneho podniku Nafta Gbely, ktorého trhová hodnota predstavovala 3 miliardy Sk. FNM sa však rozhodol inkasovať len 600 miliónov Sk. Po obrovskej kritike zo všetkých strán sa teraz očakávajú personálne zmeny vo FNM. Lenže čo už

teraz z toho.

Ďalší škandál spôsobil FNM tým, že rozpredával svoje služobné byty rôznym politickým prominentom súčasnej vládnej moci. Navyše, poskytol im bezúročnú pôžičku s dobou splatnosti pätnásť rokov. Slovenské banky pri poskytovaní pôžičiek na kúpu bytov do osobného vlastníctva účtujú v súčasnosti úrok v rozmedzí 10-13 %. Takýmto spôsobom získal byt napr. minister obrany Ján Sitek. Po odhalení a pod tlakom verejnosti si však urýchlene vybavil normálny komerčný úver s úrokovou sadzbou 12 %. Ostatní z celkového počtu asi 40 nereagovali vôbec nijako.

Iný spôsob, ako získať byt, zvolila ministerka školstva Slavkovská. Z rámca bytového fondu, z ktorého sa pridávajú byty zahraničným jazykovým lektorom, nechala jednoducho pridať byt pre svojho syna.

A ešte správa, ktorá sa v podstate už dávno očakávala, najmä po začatí vysielania najnovšej televíznej stanice TV Markíza: Rada STV zhodnotila účinkovanie ústredného riaditeľa Slovenskej televízie Jozefa Darma a v tajnou hlasovaním schválila návrh na jeho odvolanie. Jozef Darmo sa nechal počuť, že mu krivdia, že ho zneužili... Zrejme má pocit, že na program zložený z repríz starých filmov, krpčiarových sentimentálnych výlevov atď sa bude niekto pozeráť. Potom, čo STV dobrovoľne alebo z prinútenia opustili takmer všetci, čo niečo dokážu, je čas, aby odišiel aj ústredný riaditeľ. Lenže získal späť stratené pozície, ktoré už medzitým obsadila TV Markíza, bude ťažké...

Minulost a súčasnosť senátu

K čemu je senát dobrý? Tuto otázku si kladli nejen občane Českej republiky během právě uplynulé předvolební kampaně. Vzhledem k tomu, že volby probíhají na principu většinovém, jde více než o volbu stran o výběr osobností. Za první republiky Senát získal nelichotivé označení "odkladiště nepotřebných politiků". Z toho ovšem nelze vyvozovat ukvapený závěr, že tuto roli bude hrát i v současnosti. Současné kompetence senátorů i způsob jejich volby se totiž od prvorepublikového vzoru značně liší.

S e n á t Československé republiky byl ustaven na základě ústavní listiny ČSR z 29.2.1920, poprvé byl zvolen v dubnu 1920 a v různém personálním obsazení přetrvával až do svého rozpuštění po německé okupaci v březnu 1939. Stejně jako dnes, vedly se tehdy vášnivé diskuse o účelnosti tohoto zařízení. Senát, jehož existenci s jistými výhradami dnes obhajují pravice strany, vznikl za první republiky především zásluhou agrární strany, která se obávala vývoje v sociální demokracii

(ta se skutečně r.1921 rozštěpila na umírněné a radikální křídlo, z něhož vznikla KSČ). Mezi zastánce Senátu tehdy ovšem patřili i Karel Kramář a prezident Masaryk. Senátoři byli voleni na osmileté funkční období na základě poměrného zastoupení všemi občany ČSR staršími 26 let. Pasivní volební právo bylo stanoveno na 45 let. Praxe skutečně odkázala Senát do role druhořadého ústavního tělesa. Rozhodující politické hoje se odehrávaly v Poslanecké sněmovně. Úloha Senátu jako ústavní pojistky se za první republiky prakticky neprojevovala, neboť Senát i Poslanecká sněmovna měly v důsledku konání voleb ve stejném termínu i obdobné politické složení. Zatímco v Poslanecké sněmovně zasedalo na 300 poslanců, v 2. komoře bylo 150 senátorů.

Dnešní Senát, zakotvený v ústavě ČR, je složen pouze z 81 senátorů volených na šestileté funkční období. Především důrazněním role senátu jakožto ústavní pojistky se má vyvarovat prvorepublikových nedostatků.

O vydání 500-600 ha rybníků.

na nichž hospodaří Střední rybářská škola ve Vodňanech, požádal nyní Karel Schwarzenberk, jak potvrdil Právu ředitel školy M. Merten. Tyto rybníky by měly Schwarzenberkovi připadnout proto, že na Písecku, kde vznikla restituční pohledávka, není dostatek pozemků ve vlastnictví státu. Ředitelství rybářské školy se domnívá, že by se vydání rybníků negativně projevilo na činnosti školy, a proto se chystá zaslat Ministerstvu školství příslušné posudky odborníků, které by měly ministerstvo předsvědčit.

Česká armáda

chce zřídit komisi pro záležitosti veteránů z války v Perském zálivu. Komise by měla prověřit zdravotní stav vysloužilců i všechny dosud zpochybňované údaje o tehdejší činnosti protichemické jednotky. Tento záměr oznámil náměstek ministra obrany Vladimír Šuman poté, do ministr obrany Miloslav Vybírný uznal, že se armáda nezachovala k veteránům korektně a nařídil rozsáhlé vyšetřování.

V komisi mají být i civilní lékaři a poslanci. Výsledky vyšetřování by měly být předány i Spojeným státům, kde mají veteráni stejné zdravotní potíže i podobné výhrady k postupu Pentagonu.

Kašperské Hory odmítají těžbu zlata

Společnost TVX Bohemia důlní nabídla Kašperským Horám pět milionů korun ročně na úhradu kulturních, zdravotních, sociálních a sportovních potřeb obyvatel. Porada městského zastupitelstva však vyzněla jasně pro nepřijetí těchto financí. Starosta Kašperských Hor František Stíbal uvedl, že zastupitelé trvají na zastavení geologického průzkumu, odstranění jeho následků a jsou rozhodnutí zabránit těžbě.

Radní mají plnou podporu občanského sdružení Šumava nad zlato, pod jehož petici proti průzkumu a těžbě zlata v Kašperských Horách se již podepsalo na 40 000 lidí. Odmítavý postoj zastupitelstva k finanční nabídce společnosti Bohemia důlní přivítalo i Hnutí Duha, které zároveň ohlásilo protestní akci před pražským sídlem těžářské společnosti.

Nabídka NATO pro ČR

Česká republika dostala nabídku Severoatlantické aliance, aby se spolu s dalšími 18 zeměmi zapojenými do programu Partnerství pro mír, podílela na činnosti čtyř prestižních výborů pro vyzbrojování. Domácí i zahraniční experti hodnotí tento krok jako dosud nejvýznamnější nabídku NATO na technickou pomoc státům, které nejsou jeho členy. Podle ředitele odboru správy majetku ministerstva obrany Miroslava Léglu nyní vše nasvědčuje tomu, že už v prosinci NATO zašle armádě ČR dotazník, v němž se bude zajímat o pravidla armádních zakázek, vojenský materiál a kontrolu kvality výzbroje a výstroje. Česká republika mohla být přijata do prestižních výborů snad už v březnu příštího roku, čímž by učinila další krok směrem k plnému členství v této organizaci.

Spomienka na Alexandra Dubčeka

Nedožití 75. narodeniny si v Bratislave na cintoríne v Slávičom údolí pripomenuli koncom novembra prezident SR Michal Kováč, zástupci Sociálnodemokratickej strany Slovenska a mnohí ďalší hostia. Medzi nimi nechýbal ani predseda rakúskeho parlamentu Heinz Fischer, Dubčekov dlhoročný priateľ.

Spomienková slávnosť sa konala aj v Bonne. Zúčastnili sa na nej tiež Hans-Dietrich Genscher a Egon Bahr, ktorí ako doboví pamätníci presne identifikovali, čo Dubček a Pražská jar znamenali. Záverečné vystúpenie predsedníčky nemeckého parlamentu Rity Süssmuthovej, bývalej profesorky histórie a politológie, malo formu politickej eseje. Hodnotenia Dubčekovej osobnosti miešala s osobnými spomienkami na rozhovory s ním.

Podľa prieskumov verejnej mienky na Slovensku bol Alexander Dubček najvýznamnejším Slovákom v histórii Slovenska.

Otomar Krejča jubiluje

75. narodeniny oslavil 23. listopadu tento významný herec a režisér, jedna z významných postav poválečné historie českého divadla. První zkušenosti získával za války u herecké společnosti R. Nádhery, po válce v Burianově Děčku a pod Frejkovým vedením v Divadle na Vinohradech. V roce 1951 přišel do Národního divadla a uplatnil se zde nejprve jako herec, v letech 1956-61 jako šéf činohry a poté jako herec a režisér. Především s jeho jménem a s tvorbou Alfréda Radoka je spojována slavná éra 60. let, kdy Národní divadlo bylo první scénou nikoli ve smyslu státní instituce, ale místem tvůrčího hledání. Krejčovy režie Tylovy Drahomíry, Shakespearova Romea a Julie, Topolova Jejich dne, Hrubínovy Srpnové neděle a Křišťálové noci patří k tomu nejlepšímu, co se v českém poválečném divadle událo.

V roce 1965 založil a vedl Krejča Divadlo Za branou. Po jeho násilném zrušení odešel do libeňského Divadla S. K. Neumanna a pak už pracoval jen v zahraničí, kde inscenoval řadu titulů, především dílo A. P. Čechova. Po listopadu 1989 bylo obnoveno Divadlo Za branou, ale jeho divácký ohlas nedosáhl původního rozsahu. Krejča se vrátil zpět do Národního divadla, kde v současné době připravuje inscenaci Goethova Fausta.

Bazilika sv. Jiří na Pražském hradě patří podle soudu Náboženské matici

Prezidentská kancelář už podruhé prohrála u Obvodního soudu pro Prahu I spor s Náboženskou maticí o vlastnictví starobylé baziliky sv. Jiří, kaple sv. Anny a dvou dalších nemovitostí. Poprvé řešil tuto kauzu soud v prosinci 1994. Tehdy byla zároveň projednávána i otázka vlastnictví chrámu sv. Víta a pozemku, na němž katedrála stojí. V tomto případě určil soud jako vlastníka Katolický metropolitní kostel u sv. Víta. Právní zástupci žalované strany se však proti tehdejšímu rozsudku odvolali a senát Městského soudu jej zrušil a vrátil celou věc k novému projednání a rozhodnutí. Soudkyně obvodního soudu se rozhodla vyčlenit k samostatnému projednání spor o vlastnictví katedrály. Termín jednání ještě nebyl stanoven.

Argumenty Správy Pražského hradu ve sporu o baziliku sv. Jiří se opíraly především o skutečnost, že zřizovatelem Náboženské matice je stát, zastoupený Ministerstvem kultury, který majetek matici světil. Matice je tudíž podle názoru Správy Pražského hradu státní podřízena a nemůže se s ním soudit o majetek. Soud však tyto argumenty neuznal a určil, že budovy sice přešly pod státní správu, ale nebyly znárodněny. Kancelář prezidenta republiky a Správa Pražského hradu nyní zvažují možnost odvolání proti tomuto rozsudku.

Výstava německých grafiků přelomu století v Galerii Hollar

V polovině listopadu byla v pražské Galerii Hollar zahájena výstava nesoucí název "Nejen Kafka a Werfel". Expozice představuje grafickou tvorbu některých umělců tvořících kolem počátku tohoto století v Praze a hlásících se k německé kultuře a jazyku. Většina těchto výtvarníků patřila mezi členy Svazu německých výtvarníků v Čechách, který vznikl v roce 1895. Mezi jeho zakladatele patřil i plodný malíř a grafik Emil Orlik, který je na výstavě představen plakátem pro list Bohemia. 7

malířů zastoupených na výstavě nemůžeme opomenout především Richarda Teschnera, jemného introvertního secesního grafika, který před svým odchodem do Vídně vlastnil v Praze soukromou školu zaměřenou na užité umění. Z dalších grafiků jmenujme alespoň ještě autora slavného grafického cyklu Golem Hugo Steinera-Prag a blízkého příbuzného Ferdinanda Peroutky Maxima Kopfa. Jak připomněl kurátor výstavy Josef Kroutvor, mnoho návštěvníků Prahy se zajímá o Kafku či Rilkeho, ale málokdo zná výtvarnou tvorbu jejich současníků. Výstava se tak snaží zaplnit mezeru v poznání kulturního života Prahy kolem roku 1900.

Český muzikál Dracula do Německa

Muzikál Dracula autorů Karla Svobody, Zdeňka Borovce a Richarda Hese, který se již přes rok hraje s mimořádným úspěchem v pražském Kongresovém centru, bude mít v dubnu příštího roku premiéru v Mnichově, kde jej uvede Deutsches Theater.

V současné době se uskutečnily konkurze na německou verzi Draculy, jichž se zúčastnilo 130 interpretů. Mezi kandidáty na titulní roli je i americký herec Ethan Freeman, který vytvořil hlavní roli v muzikálech Evita, Cats a Fantom opery na scénách v Londýně, Hamburku a Vídni. Zde účinkuje i v divadelním představení Kráska a zvíře.

V Mnichově uvede muzikál společnost Nota Bene Musical GmbH pod vedením Egona Kulhánka. Připravovaná inscenace bude vycházet z českého natudování, včetně scény Daniela Dvořáka a režie Jozefa Bednáríka. Některá místa však doznají jistých změn. Dracula přeložil do němčiny jeden z nejúspěšnějších textařů muzikálového žánru Michael Kunze, jenž má za sebou překlady libret Cats, Fantoma opery či Evity. Němečtí diváci se tedy mají na co těšit.

Večer Milana Markoviča opäť na obrazovkách

Neobvyklý spôsob návratu k slovenskému divákovi zvolila agentúra Paczelt, ktorá zastupuje M. Markoviča. Keďže verejnoprávna STV už skôr prerušila spoluprácu a súkromné televízne spoločnosti (ktoré dostali licencie na vysielanie z milosti vládneho hnutia) si na takú otvorenú politickú satiru netrúfajú, bude tento program šírený na videokazetách.

Predbežne sa ráta s kvartálnou periodicitou kaziet. Možnosti spolupráce s niektorou zo slovenských televízií sa však tvorcovia stále nevzdávajú. Ponuky typu "máme záujem o pána Markoviča, ale nesmie robiť, čo robí" však považuje Jozef Paczelt za alibizmus a neprofesionalitu.

V prvom vydaní, ktoré sa dostane na trh pred Vianocami, budú hosťami Ladislav Chudík a Mikuláš Dzurinda (KDĽ, bývalý minister dopravy). Obsah, v ktorom od začiatku dominovala politická satira, zostáva nezmenený.

"Večer Milana Markoviča" je značka, ktorá nemôže zmeniť obsah, hovorí M. Markovič. A Jozef Paczelt dodáva, že pri dostatočne negatívnych kritikách prevládajúcej tlače je úspech zaručený.

Nepofavuje ani Markovičova aktivita "za hranicou". S Českou televíziou je už podpísaná zmluva na rok 1997, kedy bude odvieslaných ďalších osem častí programu "Na šikmej ploche". Pre súkromnú českú televíziu Premiéra vyrába agentúra program pod názvom Dáma, ktorý je modifikáciou obdobných programov typu "Zoznámte sa, prosím".

Popri týchto televíznych aktivitách absolvuje Milan Markovič ešte asi tri stovky javiskových predstavení ročne v Českej republike, na Slovensku, ale i u nás v Rakúsku (máme ešte v čerstvej pamäti).

Olomoucké Libri '96

Letos již podruhé zamířila více než stovka rozličných "knižostrůjců" do Olomouce, aby na proslulém výstavišti Flora dne 24. října odstartovala v pořadí již desátou prodejní a kontraktční výstavu knih.

Nabídka byla na letošním podzimním běhu Libri poměrně velkorysá, movití knihomolové měli tudíž z čeho vybírat.

Již u vchodu vítal návštěvníky gigantický atlas světa "The book of the World", mistrovské kartografické dílo, jehož jediný exemplář byl k mání za 13 500 Kč. A z druhé strany u východu se návštěvníci mohli s Libri rozloučit koupí brožurky "Lechtivé vtípy" v ceně dvou piv. Zbývající prostor byl ponechán volné soutěži. Pro návštěvníky byl pak připraven přímo "Literární festival", zahrnující vernisáže, diskuze, besedy a jiné kulturní akce. Nekorunovaným králem letošního hanáckého veletrhu se stal filozof a nakladatel Petr Rezek, který se rozhodl ve skleníkové budce náležející k výstavišti přečíst kolemdloucím v průběhu tří dnů celou Homérovu Iliadu.

Pozitivně bylo hodnoceno pozvání spisovatelů ze Slovenska, ale i seznámení s tvůrci nejstaršího nezávislého týdeníku ve Střední Evropě (Tygodnik Powszechny).

Návštěvnost veletrhu byla, vzhledem klesající kupní síle, hojná, což je důležité, protože o čtenáře tu jde především.

Dopravní nehoda M. Knížáka

Vyšetřování dopravní nehody rektora Akademie výtvarných umění Milana Knížáka, při které utrpěl protijedoucí fidič vážná zranění, ukončila nyní Česká policie. Vyšetřovatel zároveň navrhl, aby byl Knížák obžalován z těžkého ublížení na zdraví, za což ho soud může odsoudit až na pět let vězení.

Podle vyšetřovatelů zavinil nehodu nesprávným předjížděním, přičemž narazil do protijedoucího automobilu německého občana. Knížák i jeho advokát však mají na nehodu opačný názor než policisté. Tvrdí totiž, že na kluzké vozovce dostal smyk a za nehodu tudíž nemohl. Zároveň Knížák obvinil policisty, že kolem jeho nehody rozpoutali hysterii a nyní zvažuje, že si bude na postup úřadu vyšetřování stěžovat.

Hana Hegerová,

královna českého šansonu, oslavila pětadesátiny. Ohlédnutím za tímto výročím byl její recitál koncertu listopadu v Divadle na Vinohradech, kde vedle starší produkce předvedla i nový repertoár z chystaného alba pro BM Music, které má vyjít začátkem příštího roku. Nová deska se jistě přičítá k jejím úspěšným deskám, jako bylo např. Ohlédnutí, Recitál 1. a 2., Lásko prokletá, Potměšilý host a Šansony.

Warhol na známkách

Ministerstvo dopravy, pošt a komunikací SR vydalo dve príležitostné poštové známky "Andy Warhol: Kráľovna NTOMBI TWALA" a "F. X. Messerschmidt: Zadržovaný smiech" zo série "Umenie".

Prvá známka má nominálnu hodnotu 7 Sk a druhá bude v hodnote 10 Sk. Obe známky vytlačila Poštovní tiskárna cenin, a.s. Praha technikou farebnej vodotlače.

Babylónské rieky potečú.

Výrobu slovenského hraného filmu Rivers of Babylon sprevádzali peripetie finančného zabezpečenia. C neposkytnutí finančných prostriedkov z fondu "Pro Slovakia", ktorého zriaďovateľom bolo

Ministerstvo Kultúry SR, sme už písali.

Pozastavený proces nakrúcania bude napokon predsa len pokračovať vďaka peňažnej injekcii spoločnosti Seagram Slovakia. Riaditeľ spoločnosti Bohuš Hlavatý povedal, že podľa ohlasu tohto filmu by mala ich podpora slovenskej kinematografii pokračovať.

Režisér filmu Vladimír Balco a producent Marián Urban chcú záverečné sekvencie filmu doplniť o rozmer skúsenosti, ktorú podstúpili v realizačnom úsilí o jeho dokončenie.

Film bude mať premiéru v slovenských kinách 1. mája 1997.

Pieseň "Svet lásku má"

má nádej stať sa hitom na oboch stranách rieky Moravy. Naspievali ju Pavol Habera, Karel Gott a Peter Dvorský a vyjde na vianočnom CD Pavla Habera.

Krst CD bol na Smolenickom zámku. Na krste zaspievali z playbacku, pretože s ozvučením by bol problém. "Peter Dvorský už v štúdiu spieval asi desať metrov od mikrofónu, ale aj tak sa magnetická ručička na pulte zvukára zasekla tak, že sa už v ten deň neodsekla", povedal Pavol Habera. Takže to s tou "chorobou", ktorú spomínal minister kultúry, nebude tak zlé.

Kateřina Zaháňská a její

pohnuté osudy

byly tématem přednášky Dr. Heleny Sobkové, kterou uspořádala Menšinová rada ve Slovanské besedě dne 23. listopadu t.r.

Jistě každý z nás zná hodnou paní kněžnu z Babičky Boženy Němcové. Dr. Sobková, autorka nedávno vydané biografie, zde představila tuto ženu v celé šíři jejího bohatého života, který poznamenala tři manželství, ale i vztahy k dalším významným osobnostem 19. století, např. milostný vztah ke knížeti Metternichovi.

Kněžna Kateřina Vilemína Zaháňská představovala ve své době osobnost, žijící a jednající způsobem, který se v mnohém vymykal konvencím doby. Přesto či snad právě proto byla Kateřina ženou, jejíž styky byly využívány i při politických jednáních. Dr. Sobková se zabývala i vztahem Kateřiny Zaháňské k Boženě Němcové. Tuto problematiku zpracovala již v knize "Tajemství Barunky Panklové. Nové úvahy o narození a původu Boženy Němcové", která vyšla před několika lety v Praze, a jak sama prozradila, připravuje další knihu o této významné české spisovatelce.

Z knihy Vévodkyně Zaháňská přinášíme ukázkou, líčící návštěvu cara Alexandra I. na ratibořickém zámku cestou do Opočna, kde

jednal v červnu 1813 s kancléřem Metternichem o zapojení se Rakouska do protinapoleonské koalice.

Obvyklého klidu a ticha si tentokrát Kateřina ve svých Ratibořicích neužila. Již třetího dne přijel Alfred Windischgrätz. Po nedávném setkání v Čáslavi se nemohl dočkat, až ji opět sevře do náruče. Od 5. do 20. června bylo příměří. Spolu s Alfredem přijel i jeho přítel major Trogoff. Chtěli zde strávit dovolenou. Windischgrätz měl stále vyhrazené pokoje hned vedle Kateřininy. Toužil po tom, aby se opakovaly šťastné chvíle z minulého podzimu.

Ale tentokrát zavládla na zámku jiná atmosféra. Ratibořice se měly v nejbližších dnech věnit do běhu světových dějin. Ratibořice, Jičín a Opočno - pozoruhodný trojúhelník v severovýchodních Čechách.

...15. června přijel rakouský vyslanec baron Marschall se vzkazem, že zítra zavítá do Ratibořic na oběd ruský car Alexandr I. Tento vzkaz spadol jako blesk z čistého nebe. Kateřina nebyla na tak vznešenou návštěvu připravena. Z Vídně přivezla s sebou pouze jediného komorníka, který teď ležel nemocen v posteli, a svou komornou Hannchen. Ostatní personál najímala během léta z žen místního statku. Byla by nutně

potřebovala kuchaře a číšníka a jedinou záchranou se mohl stát hrabě Metternich.

Uvědomovala si, že nepůjde pouze o její jméno, ale o reprezentaci celého rakouského císařství. Vždy, když šlo do tuhého, dokázala Kateřina téměř nemožné. Jednala energicky a s nasazením vlastních sil.

Knížete Windischgrätz a hraběte Trogoffa poslala zpět k regimentu a ponechala si jen Alfredova komorníka Françoise. S neuvěřitelnou rychlostí obeslala svá hospodářství a vzápětí přijížděly povozy s potravinami z celého panství. Sto hospodářů dodalo pro vzácnou návštěvu to nejlepší, co bylo po ruce. Metternich kuchaře u sebe neměl a císař se nemohl bez svého obejít, ale Klemens poslal svého mladého adjutanta hraběte Bombellese, jehož šikovnost a schopnost poradit si v každé situaci byla pověstná. K tomu přidal ještě karton s dorty a různými sladkostmi z císařské kuchyně. Kateřinino pozvání na oběd však odmítl. Prozatím se setkat s carem nechtěl.

Kateřina najala tucet žen, které zajistily vše potřebné, a tak s nasazením všech sil byl během čtyřadvaceti hodin ratibořický zámek připraven k přijetí ruského cara.

...Návštěvu u vévodkyně Zaháňské zaranžovali Stadion a hrabě Lebzelter. Vedli cestu Alexandra z Reichenbachu do Opočna přes Náchod, odkud byl už jen skok do Ratibořic, a předpokládali, že vévodkyně

bude pro cara zajisté přijemným vytržením.

Ale spekulovali i s tím, že Kateřina Zaháňská po tomto setkání podnítí Metternicha k rychlejší reakci, pokud jde o vojenské rakousko-pruské vztahy.

(...)Car byl Kateřinou nadšen. Seděla po jeho pravici a on, na jedno ucho nedoslýchavý, se co chvíli k ní naklonil, aby mu nic neuniklo z živé konverzace. Oči všech byly upřeny na něho. Byl vysové urostlé postavy, na svých čtyřiatřicet let poněkud při těle, takže se ve vojenské uniformě neobešel bez korzetu. Svými světlými kučeravými vlasy a modrými očima připomínal babičku Kateřinu Velikou. Oplýval osobním šarmem a kavalírskou ochotou. A tyto své přednosti uplatňoval zejména ve styku s krásnými ženami.

(...)Po obědě byl podáván čaj v knihovně, a když se car krátce po sedmé hodině loučil, aby pokračoval do nedalekého Opočna, rozplýval se chválou nad krásou zámku a parku, jedinečným pohoštěním a jeho obdiv patřil především půvabné a duchaplné hostitelce.

Car slíbil, že asi za týden, až se bude v Opočna vracet, zavítá opět k obědu.

Ratibořice obstály znamenitě. Neuplynula ani hodina, a už tu byl další host - Klemens Metternich. Nechtěl se s carem setkat, těšil se pouze na Kateřinu.

PERSBERICHT/UITNODIGING

De Stichting Comenius Museum heeft het genoegen u uit te nodigen voor de opening van de presentatie van

BOREK ZEMAN - BEELDEN
16 november 1996 - 28 februari 1997

De opening vindt plaats op vrijdag 15 november en wordt verricht door de heer J.A.N. Patijn, burgemeester van Naarden.

U bent welkom vanaf 17.45 uur; de opening vindt plaats om 18.00 uur.

De kleine, maar bijzondere expositie van Zeman is te zien op de bovenverdieping van de Waalse kapel.

Zeman's grote kracht schuilt in zijn portretten. Hij slaagt er in, het wezen van de mens, zijn karakter, vast te leggen in zijn fysieke verschijning. Zijn beelden hebben een esthetische kwaliteit en spelen op het gevoel van de beschouwer; de verleiding te glimlachen of de afgebeelde 'mensen' aan te raken is soms onweerstaanbaar. "Vaak ligt er in de gezichten van mensen een geheim besloten", heeft Zeman eens gezegd, "en plotseling, door een beweging van de ogen of de mond, onthullen zij hun levensgeschiedenis. Het ware gezicht liegt niet".

Zeman heeft een bijzondere gave voor zijn miniaturen, overwegend in brons gegoten. Grotere sculpturen vervaardigt hij ook van bijzondere steensoorten, zoals basalt-lava. Hij beschouwt zijn werk als realistisch en abstract ineen; zijn geheugen voor vormen is buitengewoon. Die vormen reproduceert hij echter niet slaafs, maar worden door hem opnieuw geïnterpreteerd.

Borek Zeman woont en werkt in Uherske Hradiste en exposeert regelmatig in het buitenland. De presentatie in het Comenius Museum bevat vooral kleine beelden en bronzen medailles/platen.

Informatie:

Comenius Museum, Kloosterstraat 33, 1411 RS, Naarden; 035-6943045

Openingstijden:

van 16/11/1996 tot 31/12/1997:

dinsdag tot en met zondag van 14-17 uur

van 2/1/1997 tot 28/2/1997

dinsdag tot en met zondag van 13-16 uur

maandagen, eerste kerstdag, oud- en nieuwjaarsdag gesloten

Kulturní a společenské akce
v srdci Moravského Slovácka

1. FAŠANK - únor 1997
na okrese Uherské Hradiště 8. února
v Bojkovicích, Jarošově, Kunovicích,
v Míkovcích, Mařaticích a v dalších obcích
2. VELIKONOČNÍ JARMARK - březen 1997
Uherské Hradiště 29. březen
3. ŠLAHAČKA - duben 1997
Vlčnov, obchůzka legrůtů
4. PÁLENÍ ČARODĚJNIC - duben 1997
Uherský Ostroh, splav u řeky,
5. JÍZDA KRÁLŮ
VLČNOVSKÉ NÁRODOPISNÉ SLAVNOSTI - květen 1997
Vlčnov, 23.-25. května
6. KUNOVSKÉ LÉTO - červen 1997
Kunovice, Festival dětských folklorních souborů
7. UHERSKOBRODSKÉ DNY UČITELŮ - červen 1997
Uherský Brod
8. KOSECKÉ PÍSNĚ - červen 1997
zámecký park Suchlovice
tradiční setkání sekáčů Slovácka

Delší bližší informace bezplatně podá v České republice
a bezplatně Vám zajistí kontakt s hotely a cestovními kancelářemi
v Uh.Hradišti

Ing. Alena Kulheimová
ul. Štěpnická 1113
686 06 Uherské Hradiště - Mojmír II
Česká republika

PERSBERICHT / UITNODIGING

De Stichting Comenius Museum heeft het genoegen u en uw kinderen en hun vrienden en vriendinnetjes uit te nodigen voor een sprookjesachtige middag in het kader van de tentoonstelling

Er was eens een sprookje

tentoonstelling van het BOEKIEBOEKIE-museum
reizend kunst en literatuurmuseum voor kinderen

in het Comenius Museum
van 11 november 1996 tot en met 24 februari 1997

Heksenmiddag

Op zondag 10 november is er van half 3 tot 5 uur een Heksenmiddag in het Comenius Museum in Naarden. De aanleiding voor deze heksenmiddag is de opening van de tentoonstelling 'Er was eens een sprookje' van het BOEKIEBOEKIE-museum.

De middag begint met een kort en bijzonder toneelstuk gespeeld door Jeugdtheaterschool Zuid-Holland. Deze eenakter, geschreven door Clara Linders, gaat over een heks die haar koffertje verliest. Het komt terecht bij het loket *Gevonden Voorwerpen*. Zelfs het koffertje van een heks kan gevaarlijk zijn. In korte tijd raakt de boel behekt: arme, arme lokettist.

Op de Heksenmiddag kunnen de kinderen zelf ook veranderen in een heks. Voor het geval dat niemand dat wil geloven, is er een fotograaf die de gedaanteverwisseling van de kinderen zal vastleggen.

Iedereen is welkom en alleen deze middag voor niks!!!

Er was eens een sprookje

Een bezoek aan de expositie 'Er was eens een sprookje' is als een wandeling door een sprookjesboek, waarin oude en nieuwe, bekende en onbekende sprookjes uit vele windstreken tot leven komen.

Een tal van de sprookjes wordt verbeeld in de vorm van een kijkkast zoals de stereofoto-grafische viewer van Wim van Egmond en Rien van Waa, met het sprookje: *Er was eens een eenzaam kabouterje* en de mysterieuze heksenbezem in de *Bezemkast* van Katrien Holland. Er zijn diverse vitrinekasten, die als kijkkast fungeren, met objecten die passen bij de sprookjes. Geerten Ten Bosch maakte de slaapkronen van Koningh'Was. Zo worden de sprookjes op vele manieren tot leven gebracht.

De tentoonstelling bevat werk van beeldend kunstenaars, schrijvers en illustratoren uit verschillende landen. Bijvoorbeeld de illustraties van Luiz Henrique Yudo uit *Wat de sterren voorspelden*, een boek met Aziatische sprookjes en het sprookje *Sneeuwitje* van de Russische kunstenaar Semtschenko Pavel.

Naast de oude sprookjes zijn er ook nieuwe sprookjes te zien van onder andere Wim Hofman, Harriët van Reek, Geerten ten Bosch en Anne Vegter. Bij alle illustraties zijn de bijbehorende boeken aanwezig.

Rondleidingen

Voor scholen en andere groepen zijn er rondleidingen. Het is tevens mogelijk je verjaardag in het museum te vieren. Bovendien kunnen kinderen zich inschrijven voor de 'Kinderkunstclub'.

Voor scholen is er een lesbrief met lessuggesties beschikbaar.

Informatie en rondleidingen:

Comenius Museum, Kloosterstraat 33, Naarden, 035-6943045

Nadere informatie en beeldmateriaal:

BOEKIEBOEKIE-museum, Autoped, Jet Manhro, 010-4767381

Stichting

Comenius Museum

Kloosterstraat 33

1411 RS Naarden

Nederland

Telefoon

035 - 6943045

Fax

035 - 6941949

Rabobank

34 37 03 513

ING Postbank

22 70 02

KvK Hilversum

S 192 532

Er was eens een sprookje ...

Het Comenius Museum in Naarden is even omgetoverd in een gigantisch sprookjesboek. Waar je ook loopt, waar je ook kijkt, overal zijn sprookjes. Sommige sprookjes zul je herkennen, want die komen uit een boek of staan in de BOEKIEBOEKIE-krant. Maar de meeste sprookjes zijn spiksplinter-nieuw. Ze zijn speciaal voor de tentoonstelling gemaakt. Zit er een kunstwerk bij dat je mooi vindt, dan kun je deze misschien wel lenen of zelfs kopen. Want wie wel er nu geen sprookje in zijn slaapkamer?

Feestelijke opening

Op zondag 10 november is er een feestelijke opening van de tentoonstelling *Er was eens een sprookje*. Om half 3 speelt de Jeugdtheaterschool Zuid Holland de voorstelling: *'Gevonden voorwerpen'*. Clara Linders heeft dit stuk speciaal voor BOEKIEBOEKIE geschreven.

Sprookjes te zien van:

Jaap Blonk, Magrita Freie, Mirjam Boelaars & Wies Willemsen, Pavel Semtschenko, Anne Vegter & Geerten Ten Bosch en Ivo de Weerd.

Sprookjes te koop van:

Simone Ten Bosch, Anne van Buul, Elviera Duives, Wim van Egmond & Rien van de Waa, Katrien Holland, Myrthel Jackson & Erikjan Roodbol, Han Janken, Natalie Kuypers, Pia van Nuland, Harriët van Reek, Jim Reva, Nicoline Smit, Marjorie Specht, Meilo So, Nasrin Tabatabai en Luiz Henrique Yudo.

P.S. Ben je jarig en wil je een leuk feestje geven? Vier dan je partijtje bij BOEKIE-BOEKIE. Na een rondleiding door de BOEKIEBOEKIE -gidsen verander je misschien in je lievelings sprookjesfiguur.

Dwalen door de zalen

Een bezoek aan BOEKIEBOEKIE is als een wandeling door een sprookjesboek. Je ziet oude, nieuwe, bekende en onbekende sprookjes uit alle windstreken. Als je dwaalt door de sprookjeszalen en je gedachten dwalen gezellig mee, blijf dan opletten want voor je het weet ben je in een heksenkamer met griezelige kunstwerken. En het volgende moment bevind je je in een koninklijke kamer. Ontdek ook het stereofotografisch kijkkastje van Wim van Egmond en Rien van de Waa. Wie door de viewer kijkt ziet het sprookje *'Er was eens een eenzaam kabouterje....'* In de Koe-koekskast - een sprookjeskast van Pia van Nuland - zie je de wereld op de kop staan. Simone Ten Bosch maakte een serie betoverende mooie schoenen: *Het verloren schoeisel van eiland*. En misschien vind je het wel leuk om als heks op een foto te verschijnen...

Kinderkunstclub

Workshop Sprookjesattributen:

Voor kinderen van 6 t/m 12 jaar
(alleen volgens afspraak)

Hoe zou je het vinden om als jouw lievelings sprookjes-figuur door het leven te gaan? Tover jezelf om in een enge heks of een lief elfje, of verzin zelf een leuk sprookjes-figuur!